

Bátorítás elbizonytalanodás idején

Krisztus előtt 520-ban vagyunk. 18 évvel ezelőtt hangzott el Cirrus perzsa király dekrétuma, mellyel a fogságban élő zsidóknak megadta a lehetőséget a hazatérésre, Jeruzsálembé, valamint megbízta őket azzal, hogy építsék fel a Nabukodonozor által lerombolt templomot. A hazatérők – élükön Zerubbábel, a későbbi helytartóval, valamint Jósua főpappal – nekikezdték a templom felépítésének az elhagyott romokon. Az építkezés azonban hamar elakadt. A környező népek mindent megtettek annak érdekében, hogy elcsüggyessék a népet és megghiúsítsák szándékukat. Csellel, hazug feljelentéssel, erőszakkal akadályozták a munkát. (Ezsd.1-4) 16 éven keresztül állt Isten házána építése. De egy alkalommal az Úr megszólította Haggeus prófétát, akinek feladata az volt, hogy az élő Isten üzenetét közvetítse *egy lelkileg megfáradt, közömbös és közönyös népnek*, valamint vezetőinek.

Haggeus prófétáról keveset tudunk. Személyes életéről, családjáról nem beszél az Ószövetség (szemben számos más prófétával). Könyve is rövid, még az ún. kispróféták között is inkább a kicsikhez tartozik: mindössze 2 fejezet. Szolgálatá pedig, legalábbis, amiről a Bibliában szó esik, mindössze 4 hónapon keresztül tart. Mégis egyes bibliamagyarázók szerint ő az egyik legsikeresebb próféta (ITC, Haggai and Zechariah, 40.). Isten arra hívja, hogy újraindítsa a templom elakadt építkezését, valamint hogy megerősítse Zerubbábel, Júda kormányzóját. Könyvének első fejezetében szembesíti Jeruzsálem lakóit azzal, hogy Isten ügyének már csak alig-alig van helye életükben. Jeruzsálem lakói hallgattak az Úr szavára – nem pusztán Haggeuséra! – és nekiláttak az építkezésnek. Nem volt már mindegy, hogy Isten háza romokban hever. Odaszánták magukat az Úrnak. Ez pénzt, időt és energiát jelentett, de készek voltak áldozatot hozni. Az építkezés elindult.

Elindult, de azután majdnem elakadt újra. Ez a háttér a ma olvasott résznek, amelyben a próféta Istentől való bölcsességgel és világossággal bátorítja népét. Ebbe a bátorításba tekintünk be ma, miközben kérjük Isten Szentlelkét, hogy elakadt, vagy elakadóban lévő dolgainkban bátorítson, erősítsen, újítsa meg.

I. Isten bátorítja az elcsüggedteket (1-9)

A prófécia tehát a munka újból való elkezdése után majdnem két hónappal hangzik el. Isten a szívükbe lát, amikor így szól: *“Ki van köztetek olyan, aki még látta ezt a templomot régi dicsőségében? És milyennek látjátok most? Ugye, szerintetek ez semmit sem ér ahhoz képest?”* Az épülő templomot a Salamon által építettől hasonlítják össze. Úgy tűnik, annak pompáját, hihetetlen gazdagságát meg sem fogja közelíteni. Az ország is sokkal nehezebb gazdasági helyzetben van. De ha nem lesz olyan, mint amit Nebukadnecár lerombolt, érdemes egyáltalán dolgozni rajta? Érdemes pénzt, munkát, időt ölni bele? Már most látszik, milyen hiábavaló... Egy hónap alatt elszállt a lelkesedés, *teret nyert a csüggedés*. Pedig Isten hívta őket, neki engedelmessé váltak, amikor nekikezdték az építésnek.

A csüggedést, keserűséget csak megerősíti, hogy mindez *az öröm napján* hangzik el. A VII. hó 21. napja az ún. lombsátorok ünnepének az utolsó napja, amely egyrészt

arra való emlékezés, hogy Isten miként táplálta Izráelt a pusztában, másrészt az őszi terménybetakarítás ünnepe. Az öröm helyett azonban keseregnek: hiába minden, az, amit mi építünk nem lesz olyan, mint amely Salamon korában épült.

A csüggedésnek ez a formája nekünk sem ismeretlen. Gondoljuk végig, mibe fogtunk bele Istentől felbátorodva, és mivé lett az elindulásunk. Előttünk van templomunk továbbépítésének és ezzel együtt az adósságunk visszafizetésének nagy feladata és ügye. Alig telt el két hét azóta, hogy együtt álmodtunk, vajon él-e még benned az a tűz, hit és lelkesedés, ami két héttel ezelőtt? Feltételezem, hogy legtöbbször igen – a legtöbb elakadás nem ilyen hamar szokott jönni. De lehet, hogy Isten már ebben is meg akar szólítani bennünket: hol van a szívünk? Mi van a tűzzel, a lelkesedéssel?

Most mégsem annyira a mi nagy közös ügyünkre kívánom a figyelmünket irányítani, hanem olyan egyéb tervekre, elhatározásokra, feladatokra, amelyeket kisebb közösségekben, vagy egyénileg döntöttünk el – válaszul arra, hogy Isten megszólított bennünket egy-egy helyzetben. Felsorolok néhány példát, amely segíthet minket abban, hogy Isten előtt elgondolkozzunk:

- Elhatároztátok, hogy a családban bevezettek valamit, ami korábban nem volt jelen. Jobban figyeltek az imádságra, vagy éppen a közösen töltött időre házastársatokkal. Többet fogtok játszani a gyerekekkel...
- Van, aki az előző hetek üzeneteivel kapcsolatban a munkahelyi jelenlétére, feladatvégzésére nézve jutott el meglátásokra és elhatározásokra...
- Lehet, hogy a gyülekezeti életére nézve álmodtál meg valamit, vagy kapcsolódtál bele egy újabb szolgálat felállításába, vagy egy régebbi megújításába...
- Vannak, aki személyes életükben kezdtek el valami újat felépíteni. Istentől megszólítva elhatározták, hogy valamit másképpen fognak gyakorolni, mint eddig...

Mi az, amiben Isten hívására válaszolva elindultál, és azután elakadtál, elcsüggedtél? Lehet, hogy te is reménytelennek látod, amibe belefogtál. Egy rövid ideje még hittél benne, meg voltál arról győződve, hogy Isten hívott el rá, most pedig úgy látod: kár volt az egészbe belefogni. Összehasonlítod magad másokkal, akiknek esetleg, úgy látod, jobban megy. Olyanokkal, akiket Isten másra, talán többre hívott el, és azt mondod: ha azt nem tehetem, amit ő tesz, akkor semmi értelme az egésznek. És úgy döntesz, itt vége, nincs tovább. Egyszerűen nem érdemes. Én ezt így nem folytatom. És így, ahelyett, hogy Isten szavának engedve építenéd az ő országát úgy, amint azt ő neked adta, saját szíved kishitúságának és büszkeségének rabjává lettél. Isten azt mondta nekik, hogy építsenek, hogy ő gyönyörködjön a templomban, és az ő dicsőségét szolgálja, de a jeruzsálemiek azt mondogatják, hogy ami itt készül, az semmi. Nem így van velünk is? Istennek kedves lenne, amire elhívott, de a te büszkeséged vagy éppen kishitúséged megfosztja őt ettől.

Ebben a helyzetben hangzik el Isten bátorító, megelevenítő, biztató szava. „*Azért most légy bátor Zerubbábel! ... Légy bátor te is Jósua főpap ... és legyen bátor az ország egész népe! ... és dolgozzatok ... – így szól az Úr.*” Ez Isten szava. Ne csüggedj, légy bátor, folytasd, amit elkezdted. Majd a következő versekben Isten érveket is ad emellett:

- a. *Isten jelenléte.* Veletek vagyok – mondja Isten. Sőt, felhívja népe figyelmét arra, hogy amikor népévé fogadta őket, az egyiptomi szabaduláskor, azt ígérte nekik, hogy Lelke köztük marad. Miért kellene tehát csüggedni? Félni? Rettegni? Velünk az Isten! Jézus Krisztus neve: Immánuel. A Szentélek: Isten

bennünk. „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” – kérdezi Pál apostol. Ne csüggedj, ne félj, ne tartsd magad semminek!

- b. *Isten hatalma és gazdagsága. „Megrendítem az eget és a földet, a tengert és a szárazföldet. Megrendítem minden népet, és elhozzák kincseiket a népek, ezt a házat pedig betöltöm dicsőségemmel.”* Ez mutatja Isten hatalmát. Megrendíti a népeket, azaz megrendíti és felborítja a fennálló rendet. Ami egy kicsiny és szegényes kezdet ma, Isten hatalma és gazdagsága által az ő nagy dicsőségévé lesz. Ebben a prófétáknál több helyen is előforduló képben az is benne van, hogy eljön az idő, amikor Isten minden ellensége elismeri őt, amikor minden népből eljönnek az ő házába ajándékokkal, azaz minden népből fogják őt tisztelni, imádni. Jézus Krisztus felépíti, beteljesíti az ő országát, és uralmát, amit semmi meg nem akadályozhat. Eljönnek hozzá a népek, hogy neki adják kincseiket. Többszörösen beigazolódottak Haggeus e szavai (pl. Dárius rendelete: támogassák az építkezést, napkeleti bölcsek imádása, az evangélium terjedése a népek közt mind a mai napig, ill. nagyhatalmak felemelkedése és összeomlása újra és újra), de a maga végső teljességében még várat magára (Zsid.12.26). Te viszont tudd: Krisztus győzött, dicsősége mindenek felett való, és ezért bármiben is munkálkodsz érte – látszólag hiába és reménytelenül – az semmiképpen sem az!

Isten tehát bátorítja a templomépítőket: Veletek vagyok, és annak, amit ti építetek dicsősége nagyobb lesz, mint az előző templomé.

II. Isten menet közben megtérésre hívja az ő dolgában fáradókat ...

...ami igen meglepő a szövegben(10-19). Két hónappal Isten bátorító szava után (IX. 24.) Isten újra feddő, ítélő módon szólal meg Haggeuson keresztül.

Elküldi a prófétát a papokhoz két számunkra furcsa kérdéssel: ha valaki szentelt húst visz ruhája ujjában, és azzal valami más ételhez hozzáér, vajon megszentelődik-e az? A papok azt mondták, hogy nem. A másik kérdés: ha egy holttest érintése miatt tisztátalan ember ér hozzá mindezekhez, tisztátalanná lesznek-e ezek az ételek? Igen! – hangzik a válasz Mózes törvénye szerint. És ezután hangzik el Isten feddő szava: *„Ilyen ez a nép, ez a nemzet előttem, és ilyen minden munkájuk, sőt, amit áldozatul hoznak ide, az is tisztátalan.”* Ez kemény beszéd. A kultikus életből vett analógia lényege, hogy rámutasson: *az, hogy ők szent helyen és szent ügyön munkálkodnak, még nem teszi őket szentté, ugyanakkor, ha bűnben élnek, az tisztátalanná teszi az épülő templomot, és bemutatott áldozatukat.* Arról van szó, hogy a szívben lakozó bűn határozza meg az ember Isten előtti helyzetét, és nem a szent helyekkel, emberekkel való érintkezés. A szívből való bűnbánatot várja Isten még azoktól is, akik érte munkálkodnak. A szív tisztasága sokkal fontosabb minden szolgáltnál, mert minden Istenért való áldozat semmis ott, ahol nincs rendezett kapcsolat az Úrral. A jeruzsálemiek azt gondolhatták, hogy most, amikor az újjáépülő templomban dolgoznak, annak pusztája jelenléte biztosítja nekik azt, hogy Isten előtt rendben vannak. Ehelyett azonban azt kell hallaniuk, hogy Isten még a munkájukat is tisztátalannak, azaz elfogadhatatlannak nyilvánítja.

Azt nehéz lenne eldönteni, hogy amikor két hónappal korábban a munkának nekifogtak, rendben voltak-e Isten előtt, és menet közben sodródtak el, vagy pedig hozzákezdtek ugyan az építéshez, de azt nem ismerték fel, hogy a szívükben van a baj,

mert nem őszinték Isten előtt. Nem Istent keresték, hanem csak egy feladatot láttak el. Azt, aki Isten ügyében munkálkodik gyakran fenyegeti ugyanez: *az Úrral való rendezett kapcsolat elsikkad*, helyét a Krisztusért vállalt aktivitás veszi át. Ez azonban zsákutca, amit Isten felfed az övéi előtt azzal, hogy megtérésre hívja őket. Máskor pedig lehetséges, hogy *mindjárt a kezdeteknél baj van*: ahelyett, hogy valaki igazán megtérne, - azaz elismerné, hogy egész valójában romlott, Istennek nem lehet kedves, és ezt látva Krisztusba kapaszkodna, akiben Isten megújítja, újjáteremti –belefog mindenféle dologba, „jócselekedetbe”, Isten ügyének (gyakran félreértett módon való) képviselőjébe, mert nem látja, hogy Isten először őt magát szeretné rendbe tenni.

A feddés második részében Isten rámutat arra, hogy ez az oka annak, hogy nem kísérte áldás a munkájukat, és arra hívja őket, gondolkodjanak el dolgaikon. Végül azonban az az Isten, aki a munkatársaivá tett minket, és aki rámutat szívünk tisztátalanságára, ennyit mond: „*De ettől a naptól fogva áldást adok.*” Ez Isten meg nem érdemelt kegyelme és jósága; igazsága felett győz irgalma! De jó ezt szívébe zárni mindenkinek, aki érte és vele akar élni!

III. Végül Isten felhatalmazza azt, aki az ő munkájában áll (20-23)

A prófécia harmadik része néhány rövid vers, amit Haggeus Zerubbábelnek, Júda helytartójának címez. Miután újra elhangzik, hogy Isten megrendíti az eget és a földet, így szól: „*Azon a napon kezembe veszek téged, Zerubbábel, Sealtiel fia, én szolgám, és olyanná teszek, mint egy pecsétgyűrű, mert téged választottalak ki!*”

A pecsétgyűrű a hitelesítés eszköze, a hatalom jele. Olyan, mint ma egy aláírás egy hivatalos iraton. Egy országban a király pecsétgyűrűje a legfelsőbb tekintélyt jelezte. A király a pecsétgyűrű átadásával felhatalmazhatta alattvalóit az ő nevében eljárni. Amikor Isten kezébe veszi választott szolgáját, Zerubbábelt, hogy olyanná tegye, mint egy pecsétgyűrű, nem másról van szó, minthogy *Isten felhatalmazza, felkeni őt. Saját hatalmából ruház rá.* Ez lesz a garanciája annak, hogy a templom fel fog épülni.

Zerubbábel számunkra Jézus Krisztus előképe. Jézus Isten választott szolgája, akinek vér szerinti ősatyja volt a Dávid házából származó Zerubbábel. *Isten Jézust az ő pecsétjével igazolta* (Jn.6.27.), felhatalmazta és felkenete a szolgálatra, az Atya dolgaiban való foglalatosságokra. Számunkra Jézus annak a példája, mit jelent egész lényünkkel Isten akaratát előtérbe helyezni és az ő országát szolgálni. Jézus azonban nemcsak példa, sokkal több annál. Ő megosztja velünk felkenetését, felhatalmazását, hiszen az Atyától megnyert Szentlelket kitölti ránk.

A Heidelbergi Káté szerint felkenetésének részesei vagyunk arra, hogy nevéből vallást tegyünk, magunkat élő hálaáldozatként neki adjuk, valamint hogy a bűn és halál ellen harcoljunk. A lekciónban így olvastuk: Isten Krisztusban megerősít és felken; ő pecsétjével eljegyzett, a Lélek zálogát adta a szívünkbe. *Azaz Isten felhatalmaz arra a munkára, amire elhív. A Szentlélek Isten pecsétje, hitelesítése rajtunk, a keresztyén közösségben.* Ő válik garanciájává annak, hogy amire Isten elhívott, azt be is tudjuk tölteni. Nem erővel, nem hatalommal, hanem az én Lelkessel – mondja a Seregek Ura.

Gondold végig az Úr előtt, hogy mint megváltott, új életet élő ember, miben hívott téged országa építésére. Ha elcsüggedtél, halld: Én veled vagyok. Ha besároztál halld: a tisztátalan szív tisztátalanná teszi a munkát is, ezért térj meg! És végül: kérd és fogadd Isten Szentlelkét, akivel ő elpecsételt a magáénak, és felkent a szolgálatra. **ÁMEN!**